

Brandveiligheid, samen onze zorg!

Inhoud

• Elektrische apparatuur	4
• Gasinstallaties	6
• Koken	8
• Omgaan met vuur	10
• Stoken	12
• Medicinale zuurstof	14
• Voorzorgsmaatregelen	16
• Brandveiligheidstips	18
• Hulp van het Rookmelderteam	20

Brandveilig wonen

Brand kan iedereen overkomen. Na het ontstaan van brand heeft u slechts een paar minuten de tijd om uzelf en uw medebewoners in veiligheid te brengen. Bent u ouder of minder mobiel?

Dan bent u kwetsbaarder als er brand uitbreekt. Een goede voorbereiding kan levens redden.

In deze brochure leest u hoe u uw woning brandveiliger kunt maken en wat u kunt doen als er toch brand uitbreekt.

Elektrische apparatuur

Brand in een woning komt vaak door onveilig gebruik van elektrische apparaten. Bijna alle elektrische apparaten worden warm bij gebruik. Als de warmte niet goed weg kan door opgehoopt stof, is er brandgevaar. Denk aan wasdrogers, televisies, magnetrons, elektrische ovens, mechanische ventilatiesystemen, ventilatorkachels, computers, laserprinters en haarföhns.

Houd elektrische apparaten dus altijd stofvrij. Maak het filter van uw wasdroger na iedere droogbeurt schoon. Houd brandbare materialen uit de buurt van elektrische apparaten.

Let op

- Stekkerdozen kunnen brand veroorzaken. Sluit daarom grote stroomverbruikers, zoals frituurpannen en kachels, rechtstreeks aan op het stopcontact en sluit geen stekkerdozen op stekkerdozen aan.
- Gebruik magnetrons alleen waarvoor ze zijn bedoeld. Houd u aan de aangegeven bereidingstijd. Magnetrons die te lang worden ingesteld, zijn regelmatig oorzaak van brand.
- Elektrische dekens vormen een risicofactor als het om brand gaat omdat de bedrading aan slijtage onderhevig is. Bewaar een elektrische deken losjes opgerold om beschadigingen van de bedrading te voorkomen. Rol de deken voor gebruik altijd helemaal uit en volg de gebruiksaanwijzing.

Gasinstallaties

Een verkeerd geïnstalleerde of kapotte gasinstallatie – zoals kachel, geiser of cv-ketel – is vaak de oorzaak van koolmonoxidevergiftiging. Koolmonoxide (CO) is een echte sluipmoordenaar; u proeft of ruikt het giftige gas niet. Bij inademing raakt u al snel bewusteloos. Zorg daarom altijd voor voldoende ventilatie in uw huis en laat uw installatie ieder jaar controleren en onderhouden door een erkend installateur.

CO-melder

Heeft u een gasinstallatie in huis, dan is het verstandig een CO-melder in huis te hebben. Deze melder waarschuwt u als de concentratie koolmonoxide in huis te hoog wordt. In de ruimte waar de gasinstallatie staat, plaatst u de CO-melder hoog. In de overige ruimtes kan de CO-melder op neushoogte worden geplaatst.

Als de CO-melder afgaat, doe dan het volgende

- Zet alle ramen en deuren zo ver mogelijk open
- Waarschuw uw medebewoners
- Ga zo snel mogelijk naar buiten
- Bel het alarmnummer 112 en volg de aanwijzingen van de hulpdienst op

Koken

Veel woningbranden ontstaan in de keuken. Bijvoorbeeld als gevolg van een vlam in de pan doordat de pan te heet wordt of droogkookt.

Tips

- Gebruik een kookwekker
- Blijf bij het fornuis staan tijdens het koken
- Houd brandbare spullen, zoals pannenlappen, op afstand van het fornuis

Als de vlam toch in de pan slaat

- Schuif een passende deksel (van u af) over de pan zodat er geen zuurstof meer bij kan
- Zet het kooktoestel en de afzuigkap uit
- Laat de pan geruime tijd staan (niet mee lopen) om af te koelen

Blus een vlam in de pan nooit met water. Dit veroorzaakt een grote steekvlam!

Omgaan met vuur

Roken

Roken is nog steeds een van de meest voorkomende brandoorzaken. Rook daarom nooit in bed. Rookt u in huis, gebruik dan veilige asbakken waar uw sigaret in valt en waarin hij wordt gedoofd.

Tip

Leeg nooit een asbak in de prullenbak als de sigaret of as nog gloeit. Voor de zekerheid kunt u de as vochtig maken voordat u de asbak leegt.

Kaarsen

Zet kaarsen in een stevige houder op een vlakke ondergrond en niet dicht bij andere brandbare materialen zoals gordijnen. Gebruik geen houders van plastic, hout of ander makkelijk brandbaar materiaal.

Kaarsen in kerststukjes kunt u beter niet aansteken. Natuurlijk gelden dezelfde veiligheidsmaatregelen ook voor andere brandbare sfeerverlichting, zoals olielampen en gelbranders.

Stoken

Schoorsteenbranden worden meestal veroorzaakt door een vervuild of verstopt schoorsteenkanaal. Stookt u hout, kolen of olie in uw kachel of open haard, dan komen er onverbrande roetdeeltjes in het rookkanaal terecht. Die vormen daar een teerachtige, zeer brandbare laag. Het is daarom belangrijk uw schoorsteen jaarlijks te laten vegen door een erkend bedrijf.

Een schoorsteenbrand kunt u herkennen aan een loeiend geluid in het rookkanaal. Als u dat hoort, komt u dan direct in actie:

- Doof snel het vuur in de haard met zand om rook in uw huis te voorkomen
- Sluit hierna de schoorsteenklep
- Sluit de luchttoevoer van de kachel, of sluit de deurtjes bij een open haard
- Bel direct 112
- Ventileer direct na het doven van het vuur de ruimte in verband met koolmonoxidevorming

Blus een schoorsteenbrand nooit met water!
Dit veroorzaakt enorme stoomvorming waardoor het rookkanaal door de druk kan scheuren.

Medicinale zuurstof

Gebruikt u medicinale zuurstof in verband met uw gezondheid, houd dan afstand van brandende sigaretten en open vuur. Zo voorkomt u brandgevaar en brandwonden. Door de zuurstofbehandeling zit er in de lucht die u uitademt namelijk meer zuurstof dan normaal het geval is. Hierdoor wordt de lucht in huis zuurstofrijk. Zuurstof zelf is niet brandbaar, maar kan wel andere materialen makkelijker laten branden.

Neem daarom de onderstaande maatregelen

- Ventileer alle ruimtes in huis 24 uur per dag, zeker de ruimte waarin u verblijft
- Voorkom contact met oliën, vetten en alcohol
- Rook absoluut niet, dat geldt ook voor andere mensen in uw omgeving
- Gebruik geen open vuur zoals kaarsen
- Kook niet op gas

Volg verder de veiligheidsmaatregelen op die uw zuurstofleverancier aangeeft voor uw situatie en plaats de meegeleverde sticker – zuurstof of O₂ – zichtbaar op uw voordeur.

Voorzorgs- maatregelen

Naast het voorkomen van brand is het belangrijk om onderstaande voorzorgsmaatregelen te treffen.

Deuren dicht!

Sluit binnendeuren voordat u gaat slapen. Gesloten deuren zorgen ervoor dat de giftige rook – de grootste bedreiging bij brand – zich niet makkelijk door de woning kan verspreiden. Daardoor heeft u meer tijd om te vluchten.

Rookmelders

Goedwerkende rookmelders zijn onmisbaar in elke woning. Tijdens uw slaap kunt u namelijk niet ruiken, maar wel horen. Doordat u wakker wordt van het alarm, heeft u de mogelijkheid om te vluchten bij brand. Plaats rookmelders in ieder geval in de hal en op de overloop, maar ook in ruimten waarin u slaapt en waar brand kan ontstaan. Zorg ervoor dat u de rookmelders goed kunt horen, ook als de deuren gesloten zijn.

Vluchten

Het is van levensbelang dat u snel kunt vluchten bij brand. Houd daarom gang, trap en trappenhuis vrij van obstakels, zoals een fiets, een scootmobiel, vuilniszakken of andere spullen. Deze obstakels worden onzichtbaar als er rook hangt en u kunt daar snel over struikelen. Houd ook alle toegangsdeuren tot uw woning vrij van obstakels. Om snel naar buiten te kunnen vluchten, is het belangrijk een sleutel op een vaste plek in de buurt van de toegangsdeuren op te hangen. Zo kunt u altijd de deur van het slot halen.

Maak afspraken

Meestal duurt het acht minuten voordat de brandweer bij u aanwezig is. Tot die tijd kan de brandweer u niet helpen. Verstandig dus om met uw burens goede afspraken te maken en telefoonnummers uit te wisselen. Houd altijd een opgeladen (mobiele) telefoon binnen handbereik, zodat u in geval van nood meteen 112 en de burens kunt bellen.

In geval van brand

- Blijf rustig
- Waarschuw uw medebewoners
- Verlaat via de kortste weg de woning
- Houd deuren en ramen gesloten en sluit deuren achter u
- Verzamel op de afgesproken plaats buiten
- Bel 112

10 Brand- veiligheidstips

1 • Vluchten bij brand

Maak een vluchtplan. Bepaal de vluchtroute en spreek af wie de medebewoners en huisdieren meeneemt. Houd uw vluchtroutes vrij van obstakels zodat u bij brand snel uw huis kunt verlaten.

2 • Rookmelders

Hang rookmelders op en test ze iedere maand.

3 • Telefoon

Zorg altijd voor een opgeladen telefoon en zet telefoonnummers van burens in uw telefoon, zodat u in geval van nood meteen kan bellen.

4 • Vlam in de pan

Blus alleen met een passende deksel. Blus nooit met water. Blijf in de keuken tijdens het koken.

5 • Roken

Rook niet in bed. Controleer of sigaretten helemaal uit zijn voordat u ze weggooit.

6 • Lucifers en aanstekers

Bewaar lucifers en aanstekers buiten bereik van (klein)kinderen.

7 • Koolmonoxide

Frisse lucht is belangrijk. Zorg voor voldoende ventilatie en laat uw gasinstallatie jaarlijks controleren. Plaats een koolmonoxidemelder en test deze maandelijks.

8 • Veilige schoorsteen

Laat uw schoorsteen minstens eens per jaar vegen door een erkend bedrijf.

9 • Elektrische apparaten

Maak het filter van uw wasdroger na iedere droogbeurt schoon. Door de combinatie van stof en een hoge temperatuur kan brand ontstaan.

10 • Stekkerdozen

Overbelaste stekkerdozen kunnen brand veroorzaken. Sluit grote stroomverbruikers rechtstreeks aan op het stopcontact. Sluit geen stekkerdozen op stekkerdozen aan.

Kunt u zelf geen rookmelder plaatsen?

Schakel het Rookmelderteam in. Het Rookmelderteam van de Nederlandse Brandwonden Stichting bestaat uit meer dan 2.500 vrijwilligers die door de brandweer zijn getraind in het plaatsen van rookmelders. Overal in Nederland staan zij voor u klaar en plaatsen zij kosteloos uw rookmelder als u dit zelf niet kunt.

Brandwonden Stichting Tel. 0251 - 275 590

Bereikbaar: ma t/m vr van 09.00 tot 17.00 uur

Meer informatie over brandveiligheid en contactgegevens van de brandweer in uw regio vindt u op www.brandweer.nl.

Deze brochure is tot stand gekomen in samenwerking met de seniorenorganisatie KBO-PCOB en de Nederlandse Brandwonden Stichting.